

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**SZKOŁA PODSTAWOWA
W PARSECKU**

ROK SZKOLNY 2023/2024

Wprowadzenie

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. W realizacji zadań wychowawczych Szkoła dąży do jednolitości oddziaływań rodziców z jednostką. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i zachowaniem.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie oraz pomagają i kształtują prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- 1) powszechną znajomość założeń Programu – przez uczniów, ich rodziców i wszystkich pracowników Szkoły;
- 2) zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie;
- 3) respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski);
- 4) współpraca Szkoły ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły);
- 5) współodpowiedzialność za efekty realizacji Programu;
- 6) inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła Podstawowa w Parsęcku realizuje cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z powszechnie obowiązujących aktów prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna deklaracja praw człowieka,
- Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
- Konwencja o prawach dziecka,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.),
- programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).

Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są zgodne z:

- Statutem Szkoły Podstawowej w Parsęcku,
- Wewnątrzszkolnym ocenianiem,
- Szkolnym zestawem programów nauczania.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Parsęcku opiera się przede wszystkim na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Misja i wizja Szkoły

Szkoła w swoich działaniach ukierunkowana jest przede wszystkim na wspieranie uczniów w budowaniu własnego systemu wartości, podejmowaniu aktywności poznawczej i twórczej, kierowaniu własnym rozwojem, a także w indywidualnym rozwoju i motywowaniu do nauki oraz poszerzaniu własnych horyzontów. Zadaniem Szkoły jest stworzenie przyjaznej atmosfery poprzez współpracę i współodpowiedzialność w grupach rówieśniczych w stosunkach z dorosłymi. Najważniejsze jest jednak zapewnienie warunków do zdrowego rozwoju psychofizycznego.

Misją Szkoły jest przede wszystkim kształcenie oraz wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny, jak również poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym niezamykaniu się na wartości kultur oraz dorobek Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Zadania Szkoły w dziedzinie wychowania:

- 1) dba o wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym oraz odkrywa i rozwija jego pasje i talenty;
- 2) rozwija dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie;
- 3) przybliża podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, uczy kultury słowa;
- 4) kształci świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie;
- 5) kształtuje postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, uczy współpracy we wspólnocie szkolnej utworzonej z nauczycieli i uczniów;
- 6) uczy szacunku do dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego oraz przygotowuje do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
- 7) wspomaga wychowawczą rolę rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży .

Model Absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący Szkołę Podstawową w Parsęcku, posiada następujące cechy:

- Zdobytą wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce, w tym również w sytuacjach nietypowych;
- Jest dobrze przygotowany do następnych etapów szkolnictwa;
- Ma poczucie własnej wartości i godności. Akceptuje siebie. Jest asertywny. Potrafi podejmować decyzje i bronić ich w kulturalny sposób. Nie boi się krytyki;
- Ma rozbudzone potrzeby poznawcze. Potrafi zaplanować swoją pracę i umiejętnie korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy. Zna zasady efektywnego uczenia się. Rozwija swoje zainteresowania i pasje;
- Jest prawy, postępuje etycznie. Ma ukształtowany system wartości i przestrzega norm społeczno-moralnych;
- Cechuje się tolerancją i przyjazną postawą wobec świata i ludzi. Potrafi zgodnie współpracować;
- Jest rozważny i odpowiedzialny. Stara się myśleć krytycznie. Potrafi przewidzieć skutki określonych zdarzeń i ponieść konsekwencje swoich zachowań. Można na nim polegać;
- Jest życzliwy, pomocny i wrażliwy na potrzeby innych ludzi i przyrody;
- Odznacza się kulturą osobistą, potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach;
- Dbą o swoje zdrowie. Ma wykształconą potrzebę uprawiania sportu i zdrowego odżywiania się oraz unikania używek;
- Potrafi nazwać swoje emocje i panować nad nimi;
- Szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe;
- Jest obywatelem świata;
- Posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym;
- Sprawnie korzysta z nowoczesnych technologii.

Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Wartości wychowawcze

Wartości są uznawane za podłoże procesu wychowawczego. Wychowanie do wartości ma na celu przygotować uczniów do indywidualnego, świadomego wybierania i hierarchizowania wartości oraz kierowania się nimi we wszystkich dziedzinach życia teraz oraz w przyszłości. Fundamentalnym celem wychowania jest wpajanie uczniom norm i zasad oraz utrwalanie ich w świadomości, by je rozumieli i przyjmowali konsekwencje wynikające z ich respektowania.

Działalność wychowawcza Szkoły obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Cele i zadania wychowawcze Szkoły realizowane są poprzez:

- 1) stałe, będące podstawą budowania tradycji szkoły imprezy, uroczystości, akcje i wycieczki;
- 2) odkrywanie i rozwijanie zdolności i talentów uczniów: konkursy, turnieje, koła zainteresowań, stypendia;
- 3) prezentacje prac, happeningi, festyny;
- 4) działalność organizacji szkolnych rozwijających samorządność;

- 5) zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów;
- 6) działania szkoły w przeciwstawianiu się zagrożeniom i patologii, agresji, dyskryminacji i niewłaściwym zachowaniom uczniów;
- 7) działania szkoły mające na celu podnoszenie świadomości uczniów co do wpływu na własne zdrowie;
- 8) plan działań wychowawcy realizowany na godzinach z wychowawcą klasy;
- 9) kontakty z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej;
- 10) współpracę z rodzicami;
- 11) reprezentowanie szkoły na zewnątrz przez udział w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych i prezentacjach;
- 12) zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, zajęcia wyrównawcze, wspierające, kompensacyjno-korekcyjne.

Działalność profilaktyczna Szkoły obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- 2) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- 3) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe).

Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać 10 podstawowych zadań:

- 1) dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- 2) kształtować prozdrowotne wzorce konsumpcyjne;
- 3) kształtować umiejętności intrapsychiczne (związane z dojrzewaniem i kontrolowaniem m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych, samooceny);
- 4) kształtować umiejętności interpersonalne;
- 5) kształtować umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- 6) rozwijać więzi z grupą społeczną;
- 7) uczyć odpowiedzialności;
- 8) rozwijać środowisko szkolne i rodzinne;
- 9) kształtować w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminowaniu możliwości wystąpienia działań dysfunkcyjnych;
- 10) wcześnie rozpoznawać zagrożenia, diagnozować dysfunkcje oraz budować sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

W ramach Programu podjęte zostaną działania:

- 1) wychowawcze;
- 2) informacyjne;
- 3) edukacyjne;
- 4) integracyjne;
- 5) wdrażające określone umiejętności;
- 6) interwencyjne.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym podejmowane przez Szkołę mają przede wszystkim na celu:

- kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności ukierunkowanie na rozwój samoświadomości, samooceny i samodyscypliny wśród uczniów,
- przekazywanie odpowiedniego systemu norm i wzorców,
- kształtowanie zachowań asertywnych,

- rozpoznawanie i hierarchizacja wartości,
- promocja zdrowia psychicznego i fizycznego,
- wzmacnianie mocnych stron ucznia,
- dbałość o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły,
- rozpowszechnianie informacji o potencjalnych zagrożeniach,
- zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami palenia, picia i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi.

W oparciu o kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024, wnioski z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2022/2023, program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, wyniki przeprowadzonych diagnoz, zostały wyłonione **następujące obszary problemowe:**

- dbałość o zdrowie psychiczne, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego i poczucia bezpieczeństwa,
- kształtowanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą (nauka nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji),
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic),
- propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- wzmacnianie wychowawczej roli rodziny poprzez działania przeciwstawiania się obojętności wobec wszelkich przejawów zła, kształtowanie gotowości współdziałania i pomocy – dobroczynności, szlachetności, zaangażowania społecznego,
- kształtowanie umiejętności przeżywania emocji, radzenia sobie ze stresem i z agresją – kształcenie samodzielności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów między dziećmi (tolerancja, życzliwość, empatia i przyjaźń),
- rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny,
- doskonalenie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych, w szczególności w zakresie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu,
- przygotowanie uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji, kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- kształtowanie właściwych zachowań uczniów w sytuacji zagrożenia,
- podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom potrzebującym pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zagrożeniem dla wychowania w szkole są m. in.:

- niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole,
- pozaszkolne kontakty niektórych uczniów z grupami rówieśniczymi, w których zdarzają się zachowania dysfunkcyjne,
- dostępność i łatwość zdobycia środków uzależniających,
- wczesna inicjacja zachowań ryzykownych,
- czynniki ryzyka tkwiące w szerokim otoczeniu.

Dlatego też, działania profilaktyczne muszą uwzględniać potrzeby społeczności szkolnej, tym samym wzmacniać czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi, m. in.:

- radzenie sobie z trudnościami,
- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- poszanowanie prawa, norm, wartości, światopoglądów i autorytetów społecznych,
- przynależność do pozytywnej grupy.

Profilaktyka podejmowana przez Szkołę okazuje się szansą dla całej szkoły, jako instytucji, jak i poszczególnych uczestników życia szkolnego, ponieważ zwiększa wśród nauczycieli, rodziców oraz uczniów świadomość istniejących zagrożeń. Ponadto, przyczynia się do korekty niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych, a tym samym wspomaga osiągnięcie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, która ją współtworzy.

Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

Dyrektor Szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w przedszkolu, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego (w porozumieniu z radą rodziców),
- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Zespół wychowawców:

- 1) diagnozuje sytuację wychowawczą szkoły;
- 2) określa cele pracy wychowawczej na dany rok szkolny;
- 3) opracowuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- 4) opracowuje zasady współpracy z sądem, policją;
- 5) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze;
- 6) podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- kształtują u uczniów pozytywne myślenie i stawianie na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

Wychowawcy klas:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów, współpracując w tym zakresie z pedagogiem specjalnym,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),
- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy (dwa razy w roku),
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

Psycholog i pedagog szkolny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Pedagog specjalny

- 1) współpracuje z nauczycielami grup lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola (np.: rekomendowanie programów/projektów/innych działań, których celem jest aktywizacja dzieci z niepełnosprawnościami na terenie przedszkola), oraz dostępności o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079) (tj. monitorowanie dostępności architektonicznej budynku, sprawdzenie, czy uczniowie z niepełnosprawnościami znają procedurę ewakuacyjną, monitorowanie strony przedszkola pod kątem tagów i opisów zdjęć),

- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka;
- 2) pracuje w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpraca z zespołem, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniami w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienie temu dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - 3) koordynuje pracę zespołów nauczycieli pracujących przy WOPFU i IPET,
 - 4) wspiera nauczycieli grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych dzieci lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z dzieckiem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb dziecka,
 - 5) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom, uczestniczy w spotkaniach z rodzicami dzieci w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w okresie w celu omówienia sytuacji i potrzeb dziecka, a także działań wspierających podejmowanych w domu,
 - 6) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami z:
 - rodzicami uczniów,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - innymi szkołami i placówkami,
 - organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci, uczniów,
 - 7) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły w zakresie zadań o których mowa powyżej.

Rodzice:

- współtworzą szkolny programu wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji,
- przekazują i egzekwują stosowanie ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania,
- wdrażają dzieci do poczucia obowiązku i odpowiedzialności za własne postępowanie.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i działań profilaktycznych;
- współpracuje z Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Adresaci i realizatorzy

Programu Adresatami niniejszego programu są:

- wszyscy uczniowie szkoły,
- rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka,
- nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Działania adresowane do wszystkich uczniów:

- zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z ich prawami i obowiązkami, omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji pracy szkoły, podstawowych zapisów Statutu Szkoły, Wewnątrzszkolnego Oceniania, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- propagowanie szacunku dla kultury, tradycji i zdrowego stylu życia, udział w tradycyjnych świątach i obrzędach narodowych, lokalnych i szkolnych,
- budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,
- budowanie i aktywizowanie zespołu klasowego.

Działania skierowane do rodziców:

- monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- rozmowy i konsultacje indywidualne,
- dyskusje podczas wywiadówek klasowych,
- anonimowe sondaże ankietowe,
- psychoedukacja: wykłady o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga.

Działania skierowane do nauczycieli:

- rozmowy i konsultacje indywidualne,
- dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej,
- udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

Realizatorzy: dyrektor szkoły, nauczyciele, uczniowie, rodzice.

Obszary działań wychowawczych i profilaktycznych

CEL	ZADANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM	FORMY I SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
<p>KSZTAŁTOWANIE U UCZNIÓW ŚWIADOMEGO, AKTYWNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie samorządności uczniów. • Uczucie zasad demokracji. • Rozwijanie tolerancji wobec innych. • Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo. • Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. • Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. • Organizowanie czasu wolnego. • Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji - Internet, gry komputerowe, telewizja, radio. • Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp. • Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę. • Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. • Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór samorządu klasowego. • Zabawy integrujące zespół klasowy. • Organizowanie imprez szkolnych i klasowych. • Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. • Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. • Organizacja imprez szkolnych z udziałem uczniów, rodziców i grona pedagogicznego. • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymania relacji z rówieśnikami, rozpoznawanie ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi. • Budowanie współpracy z zespołem. • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc rówieśnikom. 	<p>Dyrektor Szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Samorząd Uczniowski Rodzice Pedagog szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów. Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań. • Wyrabianie samodzielności uczniów 		
<p style="text-align: center;">KSZTAŁTOWNIE U UCZNIÓW KULTURALNEGO ZACHOWANIA, OBYCZAJOWOŚCI, NORM APROBOWANYCH SPOŁECZNIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie systemu wartości - przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym. • Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, zjawisko homofonii. • Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. • Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. • Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. • Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. • Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska. • Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się; poszanowanie praw i potrzeb innych. • Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: wdrażanie do empatii; współpraca w zespołach; realizacja projektów; kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. • Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej; rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych; organizacja zajęć tematycznych, poświęconych zachowaniom agresywnym. • Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, 	<p style="text-align: center;">Dyrektor Szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Samorząd Uczniowski Rodzice Pedagog szkolny</p>

	<p>dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem. • Pobudzenie ucznia do stawiania pytań, jak poprawić niekorzystną sytuację. 	<p>rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne rozmowy z pedagogiem. • Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną. • Uczenie zachowań sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw społecznych. • Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. • Poznanie obowiązków ucznia. • Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. • Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. • Udział uczniów w imprezach kulturalnych (spektakle teatralne, seanse kinowe, wycieczki do muzeum, wycieczki turystyczno-krajoznawcze). 	
<p>INTEGRACJA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY I RODZICÓW</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły. • Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanых przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu 	<ul style="list-style-type: none"> • Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. • Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, 	<p>Dyrektor Szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice</p>

	<p>społecznego i bezpieczeństwa uczniów. Egzekwowanie powyższych wymagań.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych. • Badanie opinii rodziców odnośnie: skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; przedmiotowych systemów oceniania. • Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych: udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Statutu Szkoły, Oceniania Wewnątrzszkolnego i innych; udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka; udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku itp. • Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia. • Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania, itp. • Uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych. 	<p>współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas. • Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych. • W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych. • Wychowawcy klas konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej. • Współpraca z Radą Rodziców. • Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas, tablica informacyjna. • Prelekcje specjalistów, informacje przekazywane przez wychowawców. • Angażowanie rodziców do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości oraz wyjazdów klasowych, szkolnych. • Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę. • Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. • Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom 	
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie imprez dla rodziców i z udziałem rodziców. • Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki. 	<p>na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. • Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. • Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach. 	
<p>KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO RODZINY, GRUPY RÓWIEŚNICZEJ I WSPÓLNOTY NARODOWEJ ORAZ POSTAWY PATRIOTYCZNEJ, MIŁOŚCI DO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Świątowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych. • Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. • Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. • Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. • Poznają symbole narodowe i europejskie. • Lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia. 	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice</p>

<p>OJCZYZNY, KULTYWOWANIA TRADYCJI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kultywowanie tradycji szkolnej. • Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. • Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły - reprezentowanie Szkoły na zewnątrz ze sztandarem Szkoły. • Śpiewanie pieśni patriotycznych przez <i>uczniów</i>. • Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy, apele, lekcje historii i wiedzy o społeczeństwie, itp. • Nauka Hymnu Państwowego, postawy i szacunku wobec Flagi i Godła Państwowego. • Współpraca z lokalnymi władzami, ośrodkami. 	
<p>POZNANIE DOROBKU KULTURALNEGO EUROPY, ŚWIATA, WYKSZTAŁCENIE POSTAWY TOLERANCJI I SZACUNKU DLA INNYCH NARODÓW, KULTUR, RELIGII</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. • Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. • Poznanie krajów Unii Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy, itp. • Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji. 	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice</p>
<p>KSZTAŁTOWANIE WRAŻLIWOŚCI ESTETYCZNEJ POPRAWIEZ KONTAKT Z DZIELAMI LITERACKIMI I WYTWORAMI KULTURY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dbłość o kulturę słowa i czystość języka polskiego. • Upowszechnianie czytelnictwa • Wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korygowanie błędów językowych, sięganie po dobre wzorce literackie. • Udział w akcjach „Narodowe czytanie”, „Jak nie czytam jak czytam”. • Zwracanie uwagi na niestosowność słownictwa. • Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci. 	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne korzystanie z biblioteki szkolnej. • Organizowanie wyjazdów do teatru, filharmonii, muzeum. • Przeciwdziałanie nadmiernemu stosowaniu zwrotów obcojęzycznych – lekcje wychowawcze, lekcje języka polskiego, lekcje biblioteczne. 	
<p>KSZTAŁTOWANIE ZACHOWAŃ SPRZYJAJĄCYCH ZDROWIU. PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korygowanie wad budowy, postawy. • Stymulowanie opóźnionego rozwoju mowy. • Diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów. • Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. • Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. • Poznanie zasad dotyczących zdrowego żywienia oraz zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu spowodowanymi nieodpowiednim odżywianiem (anoreksja, bulimia), walka z otyłością, skutki używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. • Spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się profilaktyką • Kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród najmłodszych poprzez pogadanki, prelekcje, warsztaty, spotkania. • Zabawy na świeżym powietrzu, marsze, biegi, piesze wędrowki, ścieżki zdrowia, gry i zabawy na wesoło, gry i zabawy na śniegu. • Promowanie aktywności sportowej – zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnorodnego typu zawodach sportowych na różnych szczeblach. • Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz komfortu podczas zajęć edukacyjnych. 	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Logopeda Pedagog szkolny Pielęgniarka szkolna Rodzice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie sprawności fizycznej, kształtowanie nawyków zdrowotnych. • Lekcje dotyczące zdrowego stylu życia, odżywiania się. • Zapewnienie bezpłatnego dożywiania uczniom z rodzin mających trudną sytuację materialną. 	
<p>KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ U UCZNIÓW. DBANIE O CZYSTOŚĆ ŚRODOWISKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. • Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. • Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. • Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną. • Troska o estetykę klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka uczniów nad roślinami w klasie, zielenią szkolną w ramach godzin wychowawczych. • Udział w akcjach ekologicznych: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi” zbiórka surowców wtórnych. • Rozmowy tematyczne, udział. • Organizacja zajęć w terenie. • Drama, inscenizacje. • Przygotowanie gazetek tematycznych w klasach • Zagrożenia środowiska naturalnego i cywilizacyjnego. • Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice</p>
<p>POMOC UCZNIOM ZE SPECYFICZNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój osobowości ucznia. • Kompensowanie deficytów rozwojowych uczniów, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym. • Stwarzanie uczniom równych szans rozwoju intelektualnego i fizycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. • Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. • Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną. 	<p>Dyrektor Szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. • Organizowanie sytuacji sprzyjających podnoszeniu wiary we własne możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspomaganie umiejętności samopoznania: wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów; wdrażanie do autorefleksji. • Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku; wdrażanie do samooceny. • Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: motywowanie do nauki szkolnej; rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów; stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań; rozwijanie zdolności twórczego myślenia; kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień; pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami; kształtowanie hierarchii wartości; praca z uczniem zdolnym; praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. • Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych. 	
--	--	--	--

<p>PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza środowiska: wczesne wykrywanie form przemocy w środowisku rodzinnym wychowanków. • Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. • Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza środowiska: wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów; ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. • Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. • Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy. • Informowanie o zaistniałych zjawiskach przemocy w okolicy szkoły lub w szkole. • Prowadzenie punktu doradczego i mediacyjnego dla ofiar i sprawców przemocy. 	<p>Dyrektor Szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Rodzice Policja Kurator Sądowy</p>
<p>PROPAGOWANIE ŚWIADOMEGO WYBIERANIA PROGRAMÓW TV I RACJONALNEGO KORZYSTANIA Z KOMPUTERA, WŁAŚCIWEGO KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I MULTIMEDIÓW</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne. • Kształtowanie świadomości niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. • Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, spektakle profilaktyczne na temat uzależnień od komputera. • Spotkania profilaktyczne z przedstawicielami policji, PPP. • Lekcje wychowawcze, lekcje informatyki, zajęcia wychowania do życia w rodzinie – zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych. • Kulturalne korzystanie z telefonów komórkowych, umiarkowane korzystanie z komputera, Internetu i gier komputerowych. 	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Rodzice, Policja</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy – lekcje wychowawcze, lekcje informatyki, wychowania do życia w rodzinie, spektakle profilaktyczne, pogadanki. • Rozwijanie kompetencji cyfrowych nauczycieli. • Realizowanie tematyki godzin wychowawczych dotyczącej uzależnień, w tym uzależnień od telefonów, smartfonów. • Zorganizowanie prelekcji dla rodziców na temat negatywnego wpływu smartfonów. • Zorganizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu. 	
<p>UZALEŻNIENIA, ROZPOZNANIE ICH I ZAPOBIEGANIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazanie wiedzy na temat wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, suplementów diety, papierosów, alkoholu i narkotyków, dopalaczy): lekcje wychowawcze – pogadanki i warsztaty, konkurs plastyczny, gazetki szkolne – materiały informacyjne, przygotowanie przedstawienia, spektakle profilaktyczne, pogadanka 	

	<p>zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. • Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. • Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska. 	<p>pielęgniarki szkolnej, prezentacja multimedialna, spotkania z rodzicami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apel, wykonanie haseł na temat szkodliwości używek. • Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych • Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej. • Przekazanie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. • Informowanie wychowanków oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i 	
--	--	---	--

		<p>placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.</p> <ul style="list-style-type: none">• Współpraca i spotkania z kuratorem sądowym, lekarzem, psychologiem.• Lekcje wychowawcze – pogadanki i warsztaty, gazetki szkolne – materiały informacyjne, przygotowanie przedstawienia.• Realizacja programów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb, prowadzenie zajęć terapeutycznych z klasą. Kierowanie uczniów z rodzin problemowych na obozy terapeutyczne.• Lekcje wychowawcze – pogadanki i warsztaty, gazetki szkolne – materiały informacyjne, przygotowanie przedstawienia,	
--	--	---	--

INTEGRACJA W RAMACH ZESPOŁÓW KLASOWYCH, WYCIECZKI, PRZYRODA ORAZ POWRÓT SZEROKIEJ OFERTY ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH, SPORTOWYCH I KULTURALNYCH

- Prowadzenie dostosowanych do wieku gier, zabaw lub ćwiczeń integracyjnych podczas lekcji wychowawczych.
- Świadome wzmacnianie relacji rówieśniczych - np. poprzez wprowadzanie prostych wspólnych zadań, które integrowałyby grupę wokół jakiegoś wartościowego działania (obecnie uczniowie "integrują" się sami i nie zawsze konstruktywnie). Zadania powinny być zarazem proste, wartościowe, minimalnie chociaż atrakcyjne dla uczniów.
- Wycieczki i spacer z wychowawcą (a gdy będzie to możliwe zielone szkoły), które pozwalają na pracę nad dobrą kondycją, dostarczają endorfin i zapewniają kontakt z rówieśnikami.
- Wprowadzenie spacerów edukacyjnych jako stałych elementów planu lekcji (wspólne wychodzenie z całą klasą lub z grupami rotacyjnie), które łączą cele edukacyjne i integracyjne.
- Umożliwienie uczniom udziału w zajęciach pozalekcyjnych pomagających w rozwijaniu zainteresowań i pasji oraz pozwalających na ciekawe i wartościowe spędzenie czasu (zajęcia artystyczne, kluby teatralne i filmowe, zajęcia sportowe).

JAK NAJSZERSZA REALIZACJA SPRAWDZONYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH

- Realizacja programów profilaktycznych, które wzmacniają kondycję psychiczną dzieci i młodzieży, zapobiegają problemom i zachowaniom ryzykownym (w tym uzależnieniom behawioralnym) i spełniają funkcję integracji uczniów w oparciu o pozytywne wartości.
- Prowadzenie treningów komunikacji społecznej pomocnych w powrocie do zasad obowiązujących w kontaktach z innymi, oraz programów spełniających funkcję adaptacyjną, które na nowo pomogą wejść w grupę oraz usprawnią integrację i klimat społeczny grup i klas (zajęcia takie prowadzić mogą doradcy zawodowi, pedagodzy, psycholodzy szkolni, specjaliści z poradni, trenerzy programów profilaktycznych).
- Prowadzenie programów zwiększających kompetencje w zakresie, edukacji emocjonalnej, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, mediacji rówieśniczych.
- Włączenie w działania wychowawcze i profilaktyczne tematyki związanej z organizacją i higieną procesu nauki i czasu wolnego.

ORGANIZACJA WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO

- Sprawna identyfikacja uczniów, których zachowanie może wskazywać na istnienie głębszych problemów.
- Organizacja prelekcji, warsztatów i spotkań z udziałem psychologów oraz innych specjalistów.
- Jak najszybsze objęcie pomocą psychologiczną dzieci i młodzieży, która ma bardzo słabą kondycję psychiczną, a w szczególności tych uczniów, którzy w okresie pandemii doświadczyli jakiejś formy traumy.
- Monitorowanie skuteczności udzielanej pomocy. W razie potrzeby podjęcie kolejnych działań.
- Zainteresowanie problemami uczniów i danie im możliwości dialogu, podzielenia się swoimi odczuciami.
- Powrót do zajęć rewalidacyjnych i terapeutycznych w szkole (na terenie szkoły) i w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

- Programy profilaktyczne ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym w szkole.
- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami, sytuacjami trudnymi i wzbudzającymi niepokój czy obawy.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

- Poszerzanie wiedzy i kompetencji zainteresowanych rodziców w zakresie dobrej komunikacji, umiejętności wychowawczych poprzez warsztaty lub spotkania prowadzone przez specjalistów.
- Uwrażliwianie rodziców na niepokojące objawy, które mogą świadczyć o poważniejszych trudnościach psychicznych dzieci oraz przekazanie wiedzy o sposobach właściwego reagowania (w oparciu o zaangażowanie psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów z PPP, a także poprzez wskazanie odpowiednich portali internetowych i publikacji).
- Podkreślenie wartości wsparcia dostępnego ze strony rodzica jako najbliższego otoczenia.
- Przekazywanie rodzicom wiedzy dotyczącej nadużywania Internetu przez dzieci i młodzież, w tym także sięgania po treści szkodliwe dla ich rozwoju oraz informowanie o sposobach rodzicielskiego monitorowania korzystania z Internetu.
- Wzrost kompetencji wychowawczych rodziców poprzez odpowiednio prowadzone zebrania klasowe.

- Wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.

Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie:

- zabawy integracyjne,
- gry i zabawy ruchowe,
- zajęcia sportowe,
- scenki, psychodramy, krąg uczuć,
- wycieczki tematyczne,
- wyjazdy do kina, teatru,
- pogadanki, prelekcje,
- prace plastyczne, artystyczne, literackie,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- spotkania i zajęcia praktyczne z pracownikami służby zdrowia, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantami,
- zajęcia prowadzone w ramach poszczególnych przedmiotów,
- projekcje filmów tematycznych,
- spotkania z rodzicami,
- gry i zabawy interakcyjne,
- warsztaty poznawczo – doskonalące,
- zajęcia w kółkach zainteresowań,
- udział w konkursach,
- organizacja imprez szkolnych oraz uroczystości.

Realizacja Programu opiera się o współpracę:

- wychowawców klas, którzy realizują zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami, a przede wszystkim odpowiadają za integrację zespołu klasowego,
- nauczycieli poszczególnych przedmiotów, którzy oferują pomoc nauczycielom wychowawcom w działaniach wychowawczych oraz profilaktycznych,
- pedagoga szkolnego wspierającego pracę nauczycieli, wychowawców, a ponadto diagnozującego sytuację środowiska szkolnego i pomagającego uczniom w przezwyciężaniu trudności,
- Rady Rodziców, która opracowuje Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a także współpracuje z Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania i profilaktyki,
- organu prowadzącego, który współuczestniczy w wyposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji Programu,
- organu nadzorującego wspierającego w opracowaniu narzędzi ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz umożliwia wymianę doświadczeń w zakresie tworzenia, realizacji i ewaluacji Programu.

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja związana jest z uzyskaniem informacji dotyczących realizowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego Szkole – czy osiągnięto zamierzone cele, jakie są efekty zrealizowanych działań, czy sposoby realizacji sprzyjały skuteczności. Ważnym elementem ewaluacji jest poznanie opinii wszystkich osób, których Program dotyczył, tj. uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców, odnośnie realizacji Programu, a także uzyskania opinii o wartości wdrażanego Programu oraz sensowności podejmowanych czynności. Zaleca się, aby ocenę skuteczności Programu dokonywać co roku. W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest jednak dokonanie wcześniejszych korekt i poprawek w okresie poprzedzającym dany rok.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco za pomocą;

- 1) analizy zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych;
- 2) analizy wytworów pracy uczniów;
- 3) rozmowy z uczniami i ich rodzicami;
- 4) obserwacji uczniów w sytuacjach zadaniowych;
- 5) analizy postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych.

Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu stanowią:

- 1) narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy;
- 2) sprawozdania z realizacji planów;
- 3) analizy i dane statystyczne;
- 4) hospitacje;
- 5) zapisy w dokumentacji;
- 6) badania ankietowe;
- 7) opinie i wnioski;
- 8) zgłoszone innowacje i projekty działań;
- 9) programy oraz scenariusze.